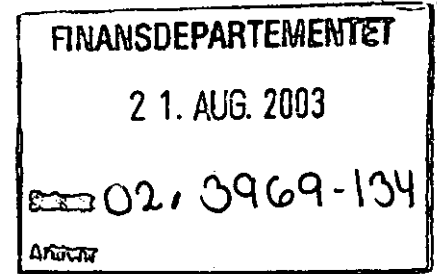

akademikerne

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Att. Knut Thonstad

Deres ref 02/369 Ø KnT

Vår ref AK/207.10

Dato 18.08.2003

Høring av skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling - Nasjonal Agenda 21

Det vises til brev datert 20.06.2003 vedrørende ovennevnte høring.

Vedlagt følger Akademikernes svar vedrørende "høring av skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling – Nasjonal Agenda 21".

Med vennlig hilsen
Akademikerne

Anders Kleppe
Fagsjef

Høringsuttalelse om skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling – nasjonal agenda 21

Akademikerne gir sin støtte til Regjeringens arbeid

Akademikerne støtter regjeringens arbeid med Nasjonal agenda 21 og gir med dette sine innspill til utviklingen av handlingsplanen for bærekraftig utvikling.

Akademikerne mener arbeidet med Nasjonal Agenda er viktig for det langsiktige arbeidet for bærekraftig utvikling.

Det finnes en lang rekke mulige norske tiltak for å styrke bærekraftig utvikling nasjonalt og globalt. I valg av tiltak bør man prioritere slike som samtidig tilfredsstillende følgende tre målsetninger:

- Bidrag til økt bærekraft
- Bidrag til nasjonal verdiskaping på lang sikt
- Bidrag til økt velferd for store deler av befolkningen

Slike tiltak vil ha større mulighet for å samle bred støtte, bli effektivt gjennomført og dermed også ha størst effekt på miljøet. Viktige forutsetninger er imidlertid at man makter å se ulike politikkområder bedre i sammenheng enn tidligere og at man samordner en helhetlig innovasjonspolitik, annen politikk for økt verdiskaping og politikk for økt bærekraft innenfor en helhetlig verdiskapingspolitikk.

Den overordnede målsettingen i den nasjonale strategien for bærekraftig utvikling er at utviklingen skal være økonomisk, sosialt og økologisk bærekraftig. Grunnlaget for vedvarende bruk av naturen og dens ressurser skal bevares. Innenfor disse rammene skal vi fremme en stabil og sunn økonomisk utvikling og et samfunn med høy livskvalitet, og bidra til at også verdens fattige får mulighet til materiell velferd og økt livskvalitet. Akademikerne slutter seg til dette.

Handlingsplanen legger til grunn at bærekraft dreier seg om menneskelig velferd og er basert på 3 pilarer; menneskelig kapital i form av utdanning og kunnskap, helsetilstand og sosiale forhold, realkapital i form av maskiner, bygninger og infrastruktur, og natur- miljøkapital. Akademikerne synes denne tilnærmingen og forståelsen av bærekraftig utvikling er både fruktbar og hensiktsmessig. I Norge som i andre land er det menneskelige ressurser som er viktigst for økonomisk utvikling og velferd. Det er derfor viktig å gi økonomisk og reell mulighet til å benytte den menneskelige kapitalen i arbeidet for bærekraftig utvikling.

Gjennom Lokal Agenda 21 er kommunene tillagt en viktig oppgave ift. å nå viktige miljømål. Dersom handlingsplanen, slik Regjeringen ønsker, skal kunne bidra til at de ulike aktørene klargjør og styrker sin rolle i arbeidet med bærekraftig utvikling, mener Akademikerne at planen må gjøres mest mulig konkret på dette punktet. Akademikerne mener at kommunene, sammen med overføring av nye oppgaver, må gis et økonomisk handlingsrom som sikrer

kommunene nødvendig kompetanse på miljøvernområdet. Det må samtidig stilles klare krav til kvaliteten på forvaltningsoppgavene.

Forskning, teknologi og innovasjon er nøkkelen til bærekraftig utvikling og verdiskaping

Den raske teknologiske utviklingen gjør at dagens utfordringer med å realisere bærekraftig utvikling er annerledes enn for tidligere generasjoner. Våre muligheter til både å utarme og å beskytte natur og miljø utvikles stadig. Samtidig er teknologi og innovasjon nøkkelen til økt verdiskaping og velferd. En politikk for verdiskaping og bærekraft må være dynamisk, ikke statisk.

Samfunnet må derfor ta et felles ansvar for kunnskapsutvikling, teknologiutvikling og innovasjon. Dette medfører at staten ut fra den dobbelte målsetning om verdiskaping og bærekraft må bidra aktivt til teknologi- og kunnskapsutvikling gjennom utdanning og støtte til forskning og innovasjon. Dette må være et prioritert område som må følges opp i budsjett sammenheng.

Utvikling og økt bruk av mer miljøvennlig teknologi er avgjørende for å oppnå at sammenhengen mellom økonomisk utvikling og miljøbelastning reduseres. Akademikerne er enig i at Norge kan og bør være en viktig bidragsyter til å utvikle mer miljøvennlig teknologi hvor norske fagmiljøer har særlig kompetanse. Det er viktig å legge forholdene til rette slik at bedrifter finner det lønnsomt å utvikle og ta i bruk miljøvennlig teknologi.

Akademikerne mener forskning og utvikling bør framstå som et av de helt sentrale temaene i handlingsplanen.

Internasjonale miljøavtaler og miljøkrav

En global bærekraftig utvikling kan bare realiseres gjennom internasjonale miljøkrav og avtaler. Det er derfor et avgjørende bidrag fra norsk side å påvirke slike avtaler, både slik at de bidrar sterkest mulig til en mer bærekraftig utvikling, men også slik at de samtidig gir muligheter for økt norsk bærekraftig verdiskaping. Ved å sette strenge miljøkrav på utvalgte områder kan Norge bidra til teknologiutvikling og innovasjon av stor betydning for miljøet. Det er imidlertid svært begrenset på hvor mange områder Norge av hensyn til økonomi og konkurransevne kan ligge foran den internasjonale utviklingen. Valg av områder for slike økte miljøkrav må derfor vurderes nøye. Områder der skjerpede krav også bidrar til næringsutvikling og skjerpet konkurransekraft bør prioriteres. Samarbeidet mellom norske myndigheter og oljeselskaper om å oppnå null-utslipp fra oljeinstallasjoner til havs er eksempel på en vellykket prioritering.

Miljøvennlig naturgass til verdensmarkedet

Norge vil de neste 100 år være en stor eksportør av naturgass. Naturgass er den reneste form for fossilt brensel og gir betydelig mindre CO₂-utslipp enn olje og kull. I alle overgangsscenarioer frem mot et mer klimavennlig energiforbruk vil erstatning av andre fossile energibærere med naturgass spille en stor rolle. Slik erstatning vil også gi viktige lokale miljøforbedringer. Her har Norge en særlig mulighet til å bidra globalt til bærekraftig utvikling gjennom å bidra til å gjøre den reneste form for fossil energi tilgjengelig innenfor en (forhåpentlig) global strategi for håndtering av klimaproblemene. En gjennomføring krever imidlertid et konstruktivt og aktivt samarbeid mellom private og offentlige aktører, at det offentlige tar et medansvar for finansiering av forskning og teknologiutvikling og at private aktører samarbeider godt seg

imellom. En gjennomføring krever også et arbeid for at blant annet internasjonale miljøavtaler skal gi rom for et slikt bidrag.

Oppsummering

- Akademikerne slutter seg til de overordnede målsettinger for Agenda 21.
- Akademikerne mener inndelingen av nasjonalformuen i menneskelig kapital, realkapital og natur- og miljøkapital er en konstruktiv og hensiktsmessig tilnærming og forståelse av bærekraftig utvikling.
- Akademikerne mener at kommunene, sammen med overføring av nye oppgaver, må gis et økonomisk handlingsrom som sikrer kommunene nødvendig kompetanse på miljøvernområdet. Det må samtidig stilles klare krav til kvaliteten på forvaltningsoppgavene.
- Akademikerne mener det er nødvendig med en betydelig bedre samordning av politiske sektorområder enn i dag.
- Akademikerne mener at forskning og innovasjon er nøkkelen til både verdiskaping og bærekraftig utvikling og at staten med dette som utgangspunkt og begrunnelse må ta et økt ansvar for begge områder gjennom å øke ressursinnsatsen.
- Forvaltningen av nasjonale fornybare naturressurser må videreføres på en forsvarlig måte.
- Et av Norges viktigste bidrag til internasjonal bærekraftig utvikling er miljøgunstig teknologi og innovasjon som har kommersielt potensiale og dermed kan komme til bred internasjonal anvendelse
- Norge bør bidra aktivt til internasjonalt miljøsamarbeid og internasjonale miljøkrav som styrker grunnlaget for bærekraftig utvikling. Innføring av særnorske miljøkrav i sin alminnelighet må begrenses av hensyn til verdiskaping og konkurransevne. Områder der det samtidig kan skapes ny og kostnadseffektiv teknologi med forretningsmessig potensiale bør prioriteres. Norge bør bidra aktivt til internasjonalt miljøsamarbeid og utvikling av internasjonale miljøkrav som styrker grunnlaget for bærekraftig utvikling. Fokus bør være på overholdelse av internasjonale miljøkrav, og innføring av særnorske miljøkrav i sin alminnelighet må begrenses av hensyn til verdiskaping og konkurransevne.
- Det må legges opp til en inkluderende prosess rundt videreutvikling og gjennomføring av planen hvor næringsliv, organisasjoner og forvaltning oppmuntres til å delta.
- Blant ulike miljøtiltak bør det så langt mulig prioriteres tiltak som samtidig bidrar til langsiktig verdiskaping og økt velferd for brede grupper fordi slike tiltak har større mulighet til å bli effektivt vedtatt og gjennomført.
- Norge bør styrke sin rolle som produsent og leverandør av naturgass på globalt plan som et bidrag til internasjonal bærekraftig utvikling.
- Fattigdomsbekjempelse er den største enkeltutfordringen verdenssamfunnet står overfor og må ha en helt sentral plass i arbeidet for bærekraftig utvikling.